

De Wet controle op rechtspersonen

Een continue controle op rechtspersonen

Met de Wet controle op rechtspersonen heeft Nederland een systeem van doorlopend toezicht op rechtspersonen. Dit is een zogenaamde integriteits toets van de rechtspersoon, de bestuurders en andere bij de rechtspersoon betrokken personen en bedrijven. Het doorlopende toezicht wordt uit gevoerd door Justis, de screenings autoriteit van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

De Wet controle op rechtspersonen draagt bij aan een structurele aanpak van financieel economische criminaliteit. Door bedrijven regelmatig te controleren op mogelijk misbruik, kunnen toezichthoudende, handhavende en/of opsporingsinstanties adequater optreden. Belangrijk in de Wet controle op rechtspersonen is een systeem van doorlopend toezicht. Hierbij worden gegevens die al (bij de overheid) beschikbaar zijn geanalyseerd.

Het doorlopende toezicht

Binnen het systeem van doorlopend toezicht wordt er gescreend op vooraf vastgestelde momenten in het bestaan van de rechtspersoon. Oprichting en statutenwijziging zijn voorbeelden van momenten waarop gescreend wordt. Het grootste gedeelte van de screening gebeurt automatisch aan de hand van risicoprofielen. Gegevens uit diverse bronnen worden geanalyseerd op patronen die misbruik voorspellen, zoals witwassen en vormen van fraude, waaronder faillissementsfraude.

Wie wordt gescreend

In de geautomatiseerde analyse wordt er gekeken naar de bestuurder(s) en aandeelhouder(s) van de rechtspersoon zelf, maar ook naar zijn/haar directe omgeving (familieleden, levenspartner). Dat gebeurt om te bepalen of hij/zij relevante financiële en/of criminele antecedenten heeft. Het analyseren van familieleden gebeurt bijvoorbeeld om een zogenaamde stromanconstructie te achter halen. Op basis van deze gegevens en met behulp van de patronen wordt beoordeeld of de samenleving een verhoogd risico loopt, bijvoorbeeld op witwassen of fraude.

De informatie voor de analyse komt bijvoorbeeld van de Belastingdienst, politie en de Inspectie SZW. Informatie dus die al in bestaande bronnen over de bestuurder(s) en/of de rechtspersoon is opgeslagen. Justis analyseert deze gegevens enkel. Er wordt geen nieuwe gegevensregistratie aangelegd.

Wat gebeurt er met de gegevens

Als uit de automatische analyse geen verhoogd risico blijkt, worden alle gegevens na afronding van de verwerking gewist. In de gevallen waar uit de automatische analyse wel blijkt dat er sprake is van een verhoogd risico, volgt er een systeemmelding. Daarop voert Justis een expertanalyse uit. Op basis van verder onderzoek en door raadplegen van meer bronnen, wordt beoordeeld of er daadwerkelijk sprake is van een verhoogd risico voor de samenleving. De gegevens die opgevraagd zijn voor dossiers en die niet leiden tot een risicomelding, worden binnen de daarvoor vastgestelde termijn verwijderd.

Wie krijgt het dossier als er sprake is van een verhoogd risico

Constaateert Justis wel een verhoogd risico, dan wordt een risicomelding overhandigd aan een toezichthoudende, handhavende en/of opsporingsinstantie die verantwoordelijk is voor het tegengaan van dit risico. Vooralsnog zijn de volgende instanties betrokken: het Openbaar Ministerie, de politie, de FIU, de Belastingdienst/FIOD, De Nederlandsche Bank, de Autoriteit Financiële Markten, Inspectie SZW, Koninklijke Marechaussee, Inspectie ILT en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Een 'risicomelding op verzoek'

Naast het doorlopende onderzoek op bepaalde momenten in de levensloop van een rechtspersoon, kunnen de genoemde toezichthoudende, handhavende en/of opsporingsinstanties ook een 'risicomelding op verzoek' aanvragen. Omdat Justis kijkt naar de natuurlijke personen binnen de rechtspersoon en naar andere bij de rechtspersoon betrokken personen en bedrijven, kan dat aanvullende informatie voor het onderzoek opleveren.

Netwerktekening

Tot slot kunnen toezichthoudende, handhavende en/of opsporingsinstanties een netwerktekening (officieel genaamd informatieverzoek) aanvragen. In een netwerktekening worden de onderlinge relevante relaties tussen de bevroegde natuurlijke en/of rechtspersonen en de daarbij betrokken personen en bedrijven weergegeven. Ook worden relevante faillissementen en ontbindingen opgenomen. In een netwerktekening worden gegevens verwerkt uit het handelsregister, de Gemeentelijke Basisadministratie, het Centraal Insolventieregister en openbare bestanden. De netwerktekening bevat dus, anders dan een risicomelding, bijvoorbeeld geen strafrechtelijke of fiscale informatie.

Veiliger Nederland

De Wet controle op rechtspersonen draagt bij aan een structurele aanpak van financieel-economische criminaliteit. Door bedrijven (als daartoe aanleiding bestaat) regelmatig te controleren op mogelijk misbruik, kunnen handhavende instanties adequater optreden. En daarmee wordt Nederland veiliger.

Meer informatie over het toezicht op rechtspersonen

www.justis.nl/producten/toezicht-op-rechtspersonen

Contactinformatie Justis

Website: www.justis.nl

Email: frontoffice@justis.nl

Telefoon: 088 - 998 22 88 (9.00 - 17.00 uur)